

Газнічка — самаробная лямпа без шкла.

Істóпка (стопка) — памяшканне для захавання агародніны і іншых прадуктаў.

Калóда — кароткае тоўстае бервяно.

Нагарну́ць (бульбы) — набраць.

СУСТРЭЧА З БАЦЬКАМ

Мікола Янчанка

Пайшоў Мікола да Янкі гуляць і забавіўся там. За гульнёй не заўважылі, як вячэрні змрок атуліў вокны. Вуліца прыціхла. Міколка і Янка таксама сцішыліся.

Прыйшла з работы Янкава маці. Лямпу запаліла. У хаце светленька стала. Зноў можна гуляць. Ды не гуляецца штосьці Янку. Пасядзіць-пасядзіць і пытае:

— Мама, а дзе татка? Ці хутка з работы прыйдзе?

— У кузні твой татка, — адказвае маці. — Ды не хвалюйся, прыйдзе, прыйдзе твой татка.

А Янка пасядзіць-пасядзіць ды зноў за сваё:

— А дзе татка? Ці хутка татка з работы прыйдзе?

Надакучыла маці адказваць яму. Яна і параіла:

— Гукні ў комін татку. Мо хутчэй прыбяжыць.

Падцягнуў Янка табурэтку, стаў на яе і пачаў у комін крычаць:

— Татка! А татка! Дадому парá!

І не паспеў ён з табурэткі злезці, як грукнулі дзверы і на парозе паказаўся Янкаў татка.

— Ты што, — кінуўся да яго Янка, — пачуў, як я ў комін цябе клікаў?

— Пачуў, — засмяяўся бацька, падхапіў яго на рукі і падкінуў угору. Раз, другі, трэці. Высока-высока!

Смяецца Янка. І ў Міколкі вочы загарэліся. Ніхто і ніколі яго так высока не падкідваў. У мамы рукі заўсёды работай занятыя. А таткі ў яго няма. Татка з вайны не прыйшоў.

Смех і гоман напоўнілі хату. І ніхто не пачуў, не заўважыў, як Міколка шмыгнуў за дзверы. Ён хуценька перабег дарогу і зайшоў у сваю хату. Цьмяна гарэла газнічка. Маці была дома. І гэта чамусьці засмуціла Міколку. Ён падышоў да кошыка, які стаяў у кутку. Бульба там яшчэ была. Але ён усё ж па-гаспадарску заўважыў:

— Бульбы малавата. Мо ў стопку схадзіла б.

— Хопіць, сыноч, — сказала маці. — Колькі нам на дваіх той бульбы трэба? Ды і цёмна ўжо ў стопцы...

— Ой, не хопіць, — не сунімаўся Міколка. — А каб не цёмна было, лучынку запалі і пакладзі ў кошык. Вось яе вецер і не задзьме.

«Нешта ж прыйшло яму ў галаву», — падумала маці. І, узяўшы кошык, выйшла з хаты. Выйшла і затаілася за дзвярыма.

А Міколка падкаціў да печы калодачку, стаў на яе і дрыготкім ад хвалявання голасам закрычаў:

— Татка! А татка! Дадому пара!

Памаўчаў, падумаў і з дакорам дадаў:

— Вайна скончылася, а ты не ідзеш.

Зноў памаўчаў, паслухаў і закрычаў з усяе сілы:

— Ермакоў, Уладзімір! Татка!

Але ніхто не адгукнуўся. Толькі вецер шумеў-гала-сіў у коміне ды быццам з-за дзвярэй даносіліся пры-глушаныя ўсхліпы.

— Мама! — закрычаў спалоханы Міколка.

І тут жа адчыніліся дзверы. У хату ўбегла маці. Яна прытуліла да грудзей Міколку і цалавала, цалавала.

— А чаму ты без кошыка прыйшла? — запытаў Міколка, калі маці выпусціла яго з рук.

— У сенцах кошык, — сказала маці. — Лучына па-гасла, і я пабаялася...

— Ну вось, — спагадна ўсміхнуўся Міколка і, пры-гадаўшы словы дзеда Піліпа, дадаў: — Баба ёсць баба.

Ён запаліў лучыну, усунуў яе ў кошык і ўперадзе маці пайшоў у стопку. Потым свяціў ёй, пакуль яна не нагарнула бульбы.

* * *

Мінулаай вясной Мікалай Ермакоў быў у Мінску. Неяк вечарам ішоў ён па вуліцы. Вуліца свяцілася тысячамі аг-нёў. Але сярод іх ён убачыў адзін, асаблівы, які не проста гарэў, а прыветліва клікаў-ма-хаў далонню полымя. Гэта бы-ло полымя Вечнага агню, за-паленае ў гонар тых, хто аддаў жыццё за Радзіму.

Мікалай падышоў да агню. Полымя пагойдвалася, успых-

вала, і здавалася, што з шэрага м'яру чуюцца цёплыя словы, словы бацькі: «Добры вечар, сыноч! А ты ўжо вялікі вырас!»

— Добры вечар, татка! — прашаптаў Мікалай. — Вось мы і сустрэліся...

1. Якія думкі і пачуцці выклікаў у вас гэты твор?
2. З дапамогай слоў *дзе, калі, хто, як, куды* прыдумайце пытанні пазмесце апавядання. Задайце іх суседу па парце, паслухайце адказ і адкажыце на яго пытанні.

3. Калі і дзе адбываюцца падзеі, апісаныя ў творы?
4. Што вы даведаліся пра жыццё Янкі і Міколкі?
5. У чым заключаецца няшчасце галоўнага героя?
6. Абгрунтуйце стаўленне аўтара да герояў твора.
7. Падрыхтуйце падрабязны пераказ апавядання па плане.

План

- 1) Заклапочаны сябар.
- 2) Размова Янкі з татам.
- 3) Сумныя думкі Міколкі.
- 4) Незвычайная просьба сына.
- 5) Міколка кліча бацьку.
- 6) Матчына ласка.
- 7) Нечаканая сустрэча сына з татам.

Даведайцеся ад родных, хто з вашых продкаў змагаўся з ворагам у гады Вялікай Айчыннай вайны. Паведайце іх лёс.

